

افزایش تولید در روستا با کشاورزی مردمی

بسج سازندگی و گروه‌های جهادی با آموزش کشاورزان در مناطق روستایی به رشد و افزایش تولید محصولات کمک می‌کنند

گزارش

گروه‌های جهادی با حضور در روستاها به آموزش کشاورزان و کمک به تولید بهتر محصولات پرداختند

گروه‌های جهادی در سیستان و بلوچستان، در سال جاری تمرکز خود را بر تغییر ماهیت تولید گذاشتند. عبور از کشت‌های پربسک به سمت کشت‌های کم‌آب‌بر و گلخانه‌ای از جمله برنامه‌هایی است که با قوت در حال پیگیری است و احداث بیش از ۴۵۰ گلخانه کوچک مقیاس، توسعه باغچه‌های معیشتی، آموزش کشت گیاهان دارویی و حمایت از دام سبک، محور اصلی این اقدامات است

با حضور در مناطق مختلف تمام دردها را پیدا کرده و نسخه شفابخشی برای هر کدامشان می‌پیچند.

در آذربایجان شرقی، برنامه مکانیزاسیون برای زمین‌های خرد در دستور کار بسج سازندگی استان قرار گرفته است.

فرمانده سپاه عاشورا معتقد است مکانیزاسیون خرد، عدالت در تولید را محقق می‌کند.

سردار اصغر عباس قلیزاده می‌گوید: «طرح «ایخیز تاجلی» یکی دیگر از مهم‌ترین برنامه‌هایی است که در آذربایجان شرقی در حال اجراست.»

وی توضیح می‌دهد: «قرارداد این طرح میان قرارگاه امام‌حسن مجتبی (ع)، سازمان بسج سازندگی، جهاد کشاورزی و منابع طبیعی استان برای ۹۰ پروژه با اعتبار ۴۵۰ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان منعقد که از سوی ۱۳۰ گروه جهادی وارد فاز عملیاتی شده است.»

افزایش تولید و تثبیت معیشت مجموع اقدامات انجام‌شده در سال ۱۴۰۴ نشان

می‌دهد بسج سازندگی و گروه‌های جهادی، داشته‌اند. حالا که گروه‌های جهادی به سمت کشاورزی استان را از یک فعالیت پربسک تخصصی شدن گام برمی‌دارند، می‌توان اتفاقات بهتری را رقم زد و در بخش کشاورزی هم طی سال‌های آینده یک جهش بزرگ در تولید محصول با آب و خاک کمتر خواهیم بود.»

افزایش عملکرد بدون توسعه سطح زیر کشت

در تمام استان‌های ایران ردهای جهادگران مشخص است. شاید بیشتر شهروندان، گروه‌های جهادی را به خاطر اقدامات عمرانی بشناسند، اما جالب است بنیان در بخش‌هایی مثل کشاورزی و دامداری و تولید محصول در روستاها، کارنامه درخشانی وجود دارد که در هر خط آن نام یک گروه یا جهادگران تحصیلکرده و کاربلد وجود دارد.»

در استان کرمان، تمرکز اقدامات جهادی بر باغات پسته و خرماست؛ محصولاتی که مستقیماً با بحران آب گره خورده‌اند. گزارش‌ها نشان می‌دهد، اجرای طرح‌های تغذیه باغات، اصلاح شیوه آبیاری و آموزش مدیریت تنش

از افت تولید جلوگیری کرده و این موضوع در صحبت‌های کشاورزان و باغداران نمایان است. باقر علییان، یکی از باغداران بزرگ کرمان با بیان اینکه راهبرد جهادگران، افزایش عملکرد در واحد سطح است توسعه سطح زیر کشت می‌گوید: «با پیشرفت علم، همه کارها باید تخصصی شود. از کشاورزی و دامداری گرفته تا صنایع دستی و دیگر تولیداتی که در روستاها صورت می‌گیرد. با این توضیحات، هرگز نمی‌توانیم کشاورزی را از لیست کنار بگذاریم چون در دنیای امروز قدرت کشورها با میزان تولیدات کشاورزی و امنیت غذایی‌شان سنجیده می‌شود.»

او معتقد است کارشناسان کشاورزی که در قالب گروه‌های جهادی به سراغ کشاورزان می‌روند، خیلی خوب راه درست تولید حرفه‌ای را به روستائیان یاد می‌دهند.

علیان می‌گوید: «مشکل کشاورز فقط آب نیست، آفات، نحوه برداشت، بسته‌بندی و حتی معرفی بازارهای بکر به تولیدکننده می‌تواند میزان سود را بالا ببرد. این خیلی مهم است که همیشه یک تیم از کارشناسان در کنار تولیدکننده‌ها باشند و چه بهتر که این کارشناسان، جهادگرانی باشند که با دانش و با عشق به وطن کار می‌کنند.»

از کرمان وقتی به خراسان رضوی می‌رسیم، پیوند تولید و بازار مشهود است.

در این استان، گروه‌های جهادی علاوه بر تولید، به حلقه فروش و بازاریابی نیز ورود کرده‌اند. ایجاد زنجیره‌های فروش مستقیم و حذف واسطه‌ها، درآمد کشاورزان را افزایش داده و همین کارها دلگرمی خوبی برای ماندگاری در روستاست.

رئیس جهاد کشاورزی خراسان رضوی می‌گوید: «بسج سازندگی کمک کرده تا ارزش افزوده در روستا باقی بماند.»

مجید جعفری ادامه می‌دهد: «صدای روستا را باید شنید و این گوش شنوا در گروه‌های جهادی بیش از جاهای دیگر است. بارها دیده‌ام جهادگران چطور چند روز در روستا می‌مانند و

کشاورزان و احیای اراضی کم‌بازده، نقش قابل توجهی در افزایش عملکرد در واحد سطح ایفا کردند: مسیری که به‌ویژه در استان‌های کم‌برخورد، مستقیماً به حفظ معیشت و کاهش مهاجرت منجر شد. گذری به طرح‌ها و برنامه‌های بسج سازندگی و مرور اقدامات انجام شده در ۱۰ استان کشور نشان می‌دهد کشاورزی مردمی چگونه از دل همکاری سه‌جانبه کشاورز، بسج سازندگی و جهاد کشاورزی شکل گرفته و در بسیاری از مناطق، بدون اتکا به بودجه‌های سنگین دولتی تولید را سر پا نگه داشته است. اقدامات و برنامه‌های صورت گرفته بسج سازندگی در روستاها روایتی از اقتصاد مقاومتی است که نتایج آن در میدان عمل به تصویر کشیده شده است.

محلی گفته‌اند که این مداخلات جهادی، کشاورزی استان را از یک فعالیت پربسک فصلی به مدل حداقلی اما پایدار تولید نزدیک کرده است.»

افزایش تاب‌آوری معیشت کشاورز است و بعد از آن به سراغ برنامه‌های مان در بخش تولید با کمترین هزینه می‌رویم.»

ملارو با بیان اینکه اقدامات بسج سازندگی و

افزایش تاب‌آوری معیشت کشاورز است و بعد از آن به سراغ برنامه‌های مان در بخش تولید با کمترین هزینه می‌رویم.

گروه‌های جهادی از آغاز تاکنون تنها به رفع محرومیت و توسعه اقتصادی محدود نشده، بلکه جهادگران بسجی همواره در راستای ایجاد تحولی فرهنگی و اجتماعی در دل روستاها و مناطق کم‌برخورد، گام برداشته‌اند، می‌گویند: «جهادگران در گروه‌های مختلف با اقدامات چشمگیر خود در حوزه‌های مختلف، از جمله کمک‌های مؤمنانه، ارائه خدمات بهداشتی و درمان، مهارت‌آموزی و اقتصاد مقاومتی، می‌وقفه در حال زده‌دن غبار محرومیت و کاستی از نقاط مختلف سیستان و بلوچستان هستند و در این راستا توانسته‌اند هم امید محرومان باشند و هم به بازوی توانمندی برای دولت‌ها تبدیل شوند.»

او به اقدامات گروه جهادی شهدای گمنام ایران اشاره کرده و تصریح می‌کند: «فعالیت‌های جهادی و اثربخش متخصصان این گروه نه تنها به ایجاد فرصت‌های جدید و توسعه پایدار در کشور و استان کمک کرده، بلکه الهام‌بخش نسل جوان برای مشارکت بیشتر در سازندگی و ارتقای سطح زندگی هموطنان هم بوده است.»

رئیس سازمان جهاد کشاورزی سیستان و بلوچستان هم تأکید می‌کند: «طرح‌های مشترک با گروه‌های جهادی باعث شد تولید محصولات گلخانه‌ای در برخی مناطق تادوبرابر افزایش پیدا کند و وابستگی معیشتی به بارش کاهش یابد.»

علیرضا دهمرده می‌افزاید: «بارها کارشناسان

وقتی فشار اقلیم، کم‌آبی، افزایش قیمت نهاده‌ها و فرسودگی زیرساخت‌ها، کشاورزی ایران را در تنگنای بقا قرار داده، یک بازیگر کمتر دیده شده، اما اثرگذار به تدریج به متن سیاست تولید بازگشته و آن هم سازمان بسج سازندگی و گروه‌های جهادی و متخصصان جوانی است که همیشه در میدان بوده و به عنوان نیروهای بی‌ادعا بارها امتحان خود را در عرصه‌های مختلف پس داده‌اند. جهادگرانی که حضورشان نه در قامت نهاد تصمیم‌ساز، بلکه به‌عنوان بازوی عملیاتی افزایش بهره‌وری و تثبیت تولید در روستاها معنا پیدا می‌کند. در سال جاری، گروه‌های جهادی با تمرکز بر اصلاح الگوی کشت، توسعه آبیاری‌های کم‌هزینه، مکانیزاسیون خرد، آموزش میدانی

خوزستان به‌عنوان یکی از قطب‌های اصلی تولید گندم، نیشکر و صیفی‌جات در سال‌های اخیر باهمزمانی تنش آبی، فرسودگی شبکه‌های آبیاری و افزایش هزینه تولید مواجه بوده است. در چنین شرایطی، ورود گروه‌های جهادی بسج سازندگی به عرصه کشاورزی، ماهیتی کارکردگرا و مسئله‌محور پیدا کرد.

در سال ۱۴۰۴، اجرای سامانه‌های آبیاری کم‌فشار در بیش از ۲ هزار و ۲۰۰ هکتار، لوله‌گذاری انتقال آب، سطح زیری زمین‌ها و توزیع بذل اصلاح‌شده گندم از مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده بود. این مداخلات، به‌ویژه در شهرستان‌های شوش، دزفول و هویزه به کاهش مصرف آب و افزایش عملکرد منجر شد.

فرمانده سپاه ولی‌عصر (عج) خوزستان در ارزیابی این اقدامات می‌گوید: «بسج سازندگی در خوزستان به‌دنبال جایگزینی مدیریت علمی به‌جای کشاورزی پر هزینه سنتی است؛ افزایش تولید باید از مسیر بهره‌وری عبور کند.»

سردار حسن شاهوارپور ادامه می‌دهد: «گروه‌های جهادی متخصص که متشکل از کارشناسان حوزه کشاورزی و منابع طبیعی هستند با اردو زدن در روستاها به سراغ کشاورزان رفته و اصول، علوم و دانش روز را به فعالان این عرصه آموزش می‌دهند.»

وی تأکید می‌کند: «کشاورزان می‌بینند و می‌دانند با هر کمکی که صورت می‌گیرد چقدر تولیدشان افزایش می‌یابد و هزینه‌ها کم می‌شود.»

در همین راستا، رئیس سازمان جهاد کشاورزی خوزستان هم با اشاره به نتایج میدانی همکاری این سازمان با بسج و گروه‌های جهادی متخصص می‌گوید: «در مناطقی که طرح‌های مشترک با گروه‌های جهادی اجرا شد، عملکرد گندم تا ۱۸ درصد افزایش یافت و هزینه تولید کاهش محسوس داشت.»

به گفته کارشناسان، نقش گروه‌های جهادی در خوزستان بیش از هر چیز، کاهش ریسک تولید برای کشاورزان خرد بوده است؛ ریسکی که اگر مدیریت نمی‌شد، مستقیماً امنیت غذایی منطقه را تحت تأثیر قرار می‌داد.

کشاورزی کم‌آب‌بر، امنیت پایدار

در سیستان و بلوچستان، کشاورزی بیش از آنکه یک فعالیت اقتصادی باشد، ضامن بقا و ماندگاری روستاهاست. گروه‌های جهادی در این استان، در سال جاری تمرکز خود را بر تغییر ماهیت تولید گذاشتند. عبور از کشت‌های پربسک به سمت کشت‌های کم‌آب‌بر و گلخانه‌ای از جمله برنامه‌هایی است که با قوت در حال پیگیری است.

احداث بیش از ۴۵۰ گلخانه کوچک مقیاس، توسعه باغچه‌های معیشتی، آموزش کشت گیاهان دارویی و حمایت از دام سبک، محور اصلی این اقدامات است.

به گفته محمدحسین ملارو، مسئول گروه جهادی شهدای گمنام ایران هر اقدامی که در روستاهای سیستان و بلوچستان انجام شود، گام بزرگی در حفظ جمعیت روستایی و جلوگیری از مهاجرت است.

او ادامه می‌دهد: «ما در سیستان و بلوچستان به‌دنبال افزایش سطح زیر کشت نیستیم؛ هدف،